

DATOS IDENTIFICATIVOS

Farmacoloxía

Materia	Farmacoloxía			
Código	P05G170V01908			
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Bioloxía funcional e ciencias da saúde			
Coordinador/a	Maceiras García, María Lourdes			
Profesorado	Maceiras García, María Lourdes			
Correo-e	lurdesmg@uvigo.es			
Web	http://mpsp.webs.uvigo.es			
Descrición xeral				

Competencias

Código	
B1	Coñecer e comprender a morfoloxía, a fisioloxía, a patoloxía e a conduta das persoas, tanto sas coma enfermas, no medio natural e social.
B12	Intervir nos ámbitos de promoción, prevención, protección e recuperación da saúde.
B14	Incorporar os principios éticos e legais da profesión na práctica profesional así como integrar os aspectos sociais e comunitarios na toma de decisións.
C3	Coñecer e comprender os factores que inflúen sobre o crecemento e desenvolvemento humanos ao longo de toda a vida
C7	Coñecer e comprender as bases físicas dos distintos axentes físicos e as súas aplicacións en Fisioterapia
C15	Coñecer e comprender os aspectos xerais da patoloxía de etioloxía endóxena e exóxena relacionada coa fisioterapia de todos os aparatos e sistemas cos seus tratamentos médicos, cirúrxicos, fisioterapéuticos e ortopédicos
C21	Adquirir formación científica básica en investigación
C22	Coñecer e comprender as teorías que sustentan a capacidade de resolución de problemas e o razoamento clínico
C27	Coñecer e comprender o impacto das políticas socio-sanitarias na práctica profesional
C31	Coñecer e comprender as normas legais de ámbito profesional
C35	Valorar o estado funcional do paciente/usuario, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais
C38	Executar, dirixir e coordinar, o Plan de Intervención de Fisioterapia, atendendo ao principio da individualidade do usuario e utilizando as ferramentas terapéuticas propias da Fisioterapia, é dicir, o conxunto de métodos, procedementos, actuacións e técnicas que mediante a aplicación dos medios físicos: curan, recuperan, habilitan, rehabilitan, adaptan e readaptan ás persoas con deficiencias, limitacións funcionais, discapacidades e minusvalías; preveñen as enfermidades e promoven a saúde ás persoas que queren manter un nivel óptimo de saúde
C42	Intervir nos ámbitos de promoción da saúde e prevención da enfermidade
C46	Analizar críticamente os métodos, protocolos e tratamentos da atención en Fisioterapia e velar porque estes se adecuen á evolución do saber científico
D1	Comunicación oral e escrita nas linguas cooficiais da Comunidade Autónoma.
D2	Capacidade de análise e síntese.
D3	Capacidade de organización e planificación.
D4	Capacidade de xestión da información
D5	Resolución de problemas
D6	Toma de decisións
D7	Coñecementos de informática relativos ao ámbito de estudo
D9	Compromiso ético
D10	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Razoamento crítico
D13	Recoñecemento da diversidade e a multiculturalidade.

D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Motivación por a calidade.
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade
D19	Iniciativa e espírito emprendedor
D20	Liderado
D23	Traballar con responsabilidade
D27	Manifestar discreción
D29	Axustarse aos límites da súa competencia profesional

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Coñecer as características farmacocinéticas e farmacodinámicas dos principais grupos de fármacos, e comprender os seus mecanismo de acción, dosis, interaccións, contraindicacións e efectos adversos.	B1	C3 C7 C15 C35 C42	D1 D2 D4 D7 D12 D15 D16 D17 D18 D23 D27 D29
Coñecer as formas medicamentosas, as pautas de administración de medicamentos e as principais vías de administración de fármacos, sobre todo as que teñen lugar a través da pel.	B1	C3 C7 C15 C35 C42	D1 D2 D4 D7 D12 D15 D16 D17 D18 D23 D27 D29
Detectar e analizar as posibles interaccións entre o tratamento fisioterapéutico e a toma de medicamentos, e prever as consecuencias do uso de fármacos no tratamento fisioterapéutico. Programar as sesións de fisioterapia segundo a pauta farmacolóxica prescrita no paciente, para optimizar os efectos da fisioterapia.	B12 B14	C21 C22 C27 C31 C38 C46	D3 D5 D6 D9 D10 D11 D13 D19 D20
Detectar e identificar problemas que poidan aparecer por incorrecta utilización de fármacos por parte do usuarios, orientalos cara a un uso adecuado, facendo educación para a saúde, e informalos sobre os aspectos da prescripción de fármacos que poden mellorar o tratamento fisioterapéutico.	B12 B14	C21 C22 C27 C31 C38 C46	D3 D5 D6 D9 D10 D11 D13 D19 D20

Contidos

Tema	
Tema 1: Principios Xerais	Principios xerais de farmacocinética e farmacodinamia. Vías de administración de medicamentos, vía transdérmica. Reaccións adversas e interaccións. Factores fisiolóxicos e patolóxicos que modifican a acción dos fármacos.
Tema 2: Farmacoloxía do sistema nervioso autónomo	Fármacos adrenérxicos e bloqueantes adrenérxicos. Fármacos colinérxicos e anticolinérxicos. Fármacos anestésicos locais.
Tema 3: Farmacoloxía da dor e inflamación	Fármacos analxésicos-antitérmicos e antiinflamatorios non esteroideos (AINE). Fármacos antirreumáticos. Fármacos hipouricemiantes e antigotosos. Analxésicos opioides. Agonistas e antagonistas opioides.

Tema 4: Farmacoloxía do Sistema Nervioso Central	Fármacos antiepilépticos. Fármacos antiparkinsoniano. Fármacos ansiolíticos. Fármacos hipnóticos e sedantes. Fármacos antidepressivos. Anestésicos xerais.
Tema 5: Farmacoloxía do Sistema Cardiovascular e Renal.	Fármacos utilizados no tratamento da insuficiencia cardíaca e das arritmias. Fármacos utilizados no tratamento da hipertensión arterial. Fármacos utilizados na profilaxe e tratamento da arteriosclerose. Diurese.
Tema 6: Farmacoloxía do Sistema Hematopoiético	Fármacos utilizados no tratamento das anemias. Fármacos utilizados nos trastornos da coagulación sanguínea.
Tema 7: Farmacoloxía do Aparello Respiratorio	Fármacos antitusíxenos, mucolíticos e expectorantes. Terapéutica antiasmática.
Tema 8: Farmacoloxía do Aparello Dixestivo	Fármacos utilizados para inhibir ou neutralizar a secreción ácida gástrica. Fármacos laxantes, antidiarreicos e antieméticos.
Tema 9: Farmacoloxía do Sistema Endocrino	Insulina e hipoglicemiantes orais. Fármacos glucocorticoides
Tema 10: Quimioterapia antiinfecciosa	Principios xerais da utilización de antiinfecciosos. Antisépticos xerais e locais. Antibióticos. Farmacoloxía das infeccións por micobacterias. Fármacos antivíricos. Fármacos antifúnxicos e antiparasitarios.
Tema 11: Quimioterapia Antineoplástica e inmunosupresora	Fármacos antineoplásicos. Terapia inmunomoduladora
Tema 12: Exercicio físico e deporte	Fármacos e deporte. Drogodependencias, sustancias que modifican o rendemento deportivo.
Tema 13: Farmacoloxía en masoterapia	Facilitación. Modificación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	42	106	148
Actividades introdutorias	1	0	1
Probas de tipo test	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	As claseses teóricas serán participativas e utilizarase a consulta didáctica, debate, estudo de casos e estratexias de resolución de problemas, cunha aprendizaxe activa.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.

Atención personalizada

Probas	Descrición
Probas de tipo test	1.- O alumnado ten que se dar de alta no Servizo de Teledocencia: FaiTIC (plataforma TEMA), cubrir a ficha virtual: aportando os seus datos e unha foto, e participar nas actividades que se fan a través del, para o correcto seguimento da materia. 2.- Titorías: Poden realizarse en grupo ou de xeito individualizado, de cara á orientación e asesoramento académico, profesional e persoal. Lévanse a cabo no despacho e no horario indicado nel e na guía docente, sendo de 6 horas á semana. Tamén poden realizarse por correo electrónico ao enderezo electrónico do profesorado indicando no asunto: TITORÍAS, ou a través da FaiTIC.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Probas de tipo test	A cualificación final da materia realizarase tendo en conta a asistencia e participación no desenvolvemento das clases. Haberá un exame final da materia con preguntas de tipo test de 5 opcións de respostas, das que só unha será válida; cada pregunta ben respondida contará un punto, e cada cinco preguntas mal respondidas restarán un punto; as deixadas en branco non descontarán puntuación.	100	B1 B12 B14	C3 C7 C15 C21 C22 C27 C31 C35 C38 C42 C46	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D9 D10 D11 D12 D13 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D23 D27 D29
---------------------	---	-----	------------------	---	---

Outros comentarios sobre a Avaliación

A cualificación final da materia realizarase tendo en conta, tamén, a asistencia e participación no desenvolvemento das clases.

Bibliografía. Fontes de información

- Azanza JR., **Farmacología Clínica para profesionales de la salud.**, 2ª ed. Pamplona: Eunate;
- Betés M, Durán M, Mestres C, Nogues MR., **Farmacología para Fisioterapeutas.**, Madrid: Panamericana;
- Brunton LL, Lazo JS, Parker KL. Goodman & Gilman., **Las Bases Farmacológicas de la Terapéutica.**, 11ª ed. México D.F.: McGraw-Hill / Interamericana;
- Castell S, Hernández M., **Farmacología en enfermería.**, 2ª ed. Barcelona: Elsevier;
- De Ahumada JI, Santana ML, Serrano JS., **Farmacología práctica. Para las diplomaturas en Ciencias de la Salud.**, Madrid: Díaz de Santos;
- Florez J, Armijo JA, Mediavilla A., **Farmacología humana.**, 5ªed. Barcelona: Elsevier/Masson;
- Lüllmann H, Mohr K, Ziegler A., **Atlas de Farmacología.**, Barcelona: Masson / Salvat;
- Rang HP, Dale MM, et al., **Farmacología.**, 7ª ed. Barcelona: Elsevier / Churchill Livingstone;
- Yassin, G., **Lo esencial en Farmacología.**, 3ª ed. Barcelona: Elsevier;

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

- Afeccións medicocirúrxicas/P05G170V01201
- Bioquímica-Física: Bioquímica e biofísica/P05G170V01102
- Fisioloxía: Fisioloxía humana/P05G170V01103
- Afeccións médicas/P05G170V01302
- Afeccións cirúrxicas/P05G170V01301